

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസിതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

ലക്ഷ്മണസുമന്ത്രയോഃ സംവാദഃ

ദൃഷ്ട്വാ തു മൈമിലീം സീതാ -
മാശ്രമേ സമ്പ്രവേശിതാം |
സന്താപമഗമദ് ഘോരം
ലക്ഷ്മണോ ദീനചേതനഃ || 7.50.1 ||

അബ്രവീച മഹാതേജാഃ
സുമന്ത്രം മന്ത്രസാരമിം |
സീതാസന്താപജം ദുഃഖം
പശ്യ രാമസ്യ സാരഥേ || 7.50.2 ||

തതോ ദുഃഖതരം കിം നു
രാഘവസ്യ ഭവിഷ്യതി |
പത്നീം ശുദ്ധാസമാചാരാം
വിസൃജ്യ ജനകാത്മജാം || 7.50.3 ||

വ്യക്തം ദൈവാദഹം മന്യേ
രാഘവസ്യ വിനാഭവം |
വൈദേഹ്യാ സാരഥേ നിത്യം
ദൈവം ഹി ദുരതിക്രമം || 7.50.4 ||

യോ ഹി ദേവാൻ സഗന്ധർവാ -
 നസുരാൻ സഹ രാക്ഷസൈഃ |
 നിഹൻയാദ് രാഘവഃ ക്രുദ്ധഃ
 സ ദൈവം പര്യുപാസതേ || 7.50.5 ||

പുരാ രാമഃ പിതൂർവാക്യാദ്
 ദണ്ഡകേ വിജനേ വനേ |
 ഉഷിത്വാ നവ വർഷാണി
 പഞ്ച ചൈവ മഹാവനേ || 7.50.6 ||

തതോ ദുഃഖതരം ഭൂയഃ
 സീതായാ വിപ്രവാസനം |
 പൗരാണാം വചനം ശ്രുത്വാ
 നൃശംസം പ്രതിഭാതി മേ || 7.50.7 ||

കോ നു ധർമാശ്രയഃ സൂത
 കർമൺയന്തിൻ യശോഹരേ |
 മൈഥിലീം സമനുപ്രാപ്തഃ
 പൗരൈർഹീനാർഥവാദിഭിഃ || 7.50.8 ||

ഏതാ വാചോ ബഹുവിധാഃ
 ശ്രുത്വാ ലക്ഷ്മണഭാഷിതാഃ |
 സുമന്ത്രഃ ശ്രദ്ധയാ പ്രാജ്ഞാ
 വാക്യമേതദുവാച ഹ || 7.50.9 ||

ന സന്താപസ്ത്വയാ കാർയഃ
 സൗമിത്രേ മൈഥിലീം പ്രതി |
 ദൃഷ്ടമേതത് പുരാ വിപ്രൈഃ
 പിതൃസ്തേ ലക്ഷ്മണാഗ്രതഃ || 7.50.10 ||

ഭവിഷ്യതി ദൃഢം രാമോ
 ദുഃഖപ്രായോ വിസൗഖ്യഭാക് |
 പ്രാപ്തതേ ച മഹാബാഹു -
 ര്വിപ്രയോഗം പ്രിയൈർവൃതം || 7.50.11 ||

ത്വാം ചൈവ മൈമിലീം ചൈവ
 ശത്രുഘ്നഭരതൗ തമാ |
 സ തൃജിഷ്യതി ധർമാത്മാ
 കാലേന മഹതാ മഹാൻ || 7.50.12 ||

ഇദം ത്വയി ന വക്തവ്യം
 സൗമിത്രേ ഭരതേപി വാ |
 രാജ്ഞാ വോ വ്യാഹൃതം വാക്യം
 ദുർവാസാ യദുവാച ഹ || 7.50.13 ||

മഹാജനസമീപേ ച
 മമ ചൈവ നരർഷഭ |
 ഋഷിണാ വ്യാഹൃതം വാക്യം
 വസിഷ്ടസ്യ ച സന്നിധൗ || 7.50.14 ||

ഋഷേന്ദു വചനം ശ്രുത്വാ
 മാമാഹ പുരുഷർഷഭഃ |
 സൂത ന ക്വചിദേവം തേ
 വക്തവ്യം ജനസന്നിധൗ || 7.50.15 ||

തസ്യാഹം ലോകപാലസ്യ
 വാക്യം തത്സുസമാഹിതഃ |
 നൈവ ജാത്യന്യതം കുർയാ -
 മിതി മേ സൗമ്യ ദർശനം || 7.50.16 ||

സർവമൈവ ന വക്തവ്യം
 മയാ സൗമ്യ തവാഗ്രതഃ |
 യദി തേ ശ്രവണേ ശ്രദ്ധാ
 ശ്രൂയതാം രഘുനന്ദന || 7.50.17 ||

യദ്യപ്യഹം നരേന്ദ്രേണ
 രഹസ്യം ശ്രാവിതഃ പുരാ |
 തമാപ്യുദാഹരിഷ്യാമി
 ദൈവം ഹി ദുരതിക്രമം || 7.50.18 ||

യേനേദമീദൃശം പ്രാപ്തം
 ദുഃഖം ശോകസമൻവിതം |
 ന ത്വയാ ഭരതസ്യാഗ്രേ
 ശത്രുഘ്നസ്യാപി സന്നിധൗ || 7.50.19 ||

തച്ഛുത്വാ ഭാഷിതം തസ്യ
 ഗംഭീരാർഥപദം മഹത് |
 തഥ്യം ബ്രൂഹീതി സൗമിത്രിഃ
 സൂതം തം വാക്യമബ്രവീത് || 7.50.20 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 ഉത്തരകാണ്ഡേ പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||